

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Гж 4811/13
19.02.2014.године
Нови Сад

У И М Е Н А Р О Д А !

Апелациони суд у Новом Саду, у већу састављеном од судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Наде Бачкалић и Радославе Мађаров, чланова већа у правној ствари **тужиља С. Ј. и Р. Д.**, обе из В.,које заступа З. А. **из Б. Д. П.**, против **тужене Р. С., М. п. и д. у.** коју заступа Р. ј. п. у Н. С., ради накнаде рехабилитационе штете, одлучујући о жалби тужиља против пресуде Вишег суда у Новом Саду број П.131/2013 од 17.09.2013.године,у седници већа одржаној дана 19.02.2014.године, донео је

П Р Е С У Д У

Жалбу **ОДБИЈА**, пресуду Вишег суда у Новом Саду број П.131/2013 од 17.09.2013.године **ПОТВРЂУЈЕ**.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Вишег суда у Новом Саду број П.131/2013 од 17.09.2013.године одбијен је тужбени захтев тужиља којим су тражиле да суд обавезе туженог да тужиљама на име рехабилитационог обештећења (материјалне и нематеријалне штете) исплати укупно износ од 52.106,883,80 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате, под претњом извршења и то: по основу обављеног а неплаћеног рада у редовно радно време износ од 1.728.000,00 динара, по основу обављеног а неплаћеног прековременог рада износ од од 3.813.980,00 динара, неисплаћених плата за време незапослености по престанку лишења слободе износ од 643.500,00 динара, затим на име разлике у личним дохотцима пре и после штетног догађаја износ од 11.389.666,66 динара, губитка пензије износ од 2.952.475,68 динара, разлике у пензији износ од 6.579.261,46 динара, губитка стана износ од 5.000.000,00 динара, новчане накнаде за психички бол износ од 10.000.000,00 динара и новчане накнаде за претрпљени страх износ од 10.000,00 динара. Обавезане су тужиље да туженом накнаде трошкове поступка у износу од 45.000,00 динара, у року од 15 дана, под претњом извршења и тужиље су ослобођене од обавезе плаћања судске таксе.

Против наведене пресуде, тужиље су изјавле жалбу из свих законских разлога. Предложиле су да овај суд наведену пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Жалба тужила није основана.

Испитујући побијану пресуду у границама жалбених навода, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба поступка и правилну примену материјалног права, овај суд је нашао да је првостепени суд побијану пресуду донео на основу правилно утврђеног чињеничног стања, без битне повреде одредаба поступка и правилном применом материјалног права.

Првостепени суд од чињеница битних за пресуђење о овом спору утврђује: да је решењем Вишег суда у Суботици број Рех-130/2012 од 30.10.2012.године усвојен захтев за рехабилитацију С. Ж. који је рођен године у селу К., општина Н.,те је утврђено да је ништава од њеног доношења, као и да су ништаве све правне последице решења Народног одбора 2.Реон Града Б. бр.... од године, да је тим решењем утврђено, да је С. Ж. учинио прекршај из чл. 2 т.6 Закона о пркршајима против јавног реда и мира НР Србије због чега је кажњен казном лишења слободе(поправни рад) у трајању од једног месеца и да је у циљу преваспитања упућен на друштвено користан рад у трајању од две године да је према регистру лица осуђених и кажњених због делатности по ИБ ухапшен године,а пуштен на слободу године.

Суд затим утврђује да је С. Ж. умро године, да је тужила Ј. његова супруга са којом је сада покојни Ж. брак закључио године, да је тужила Д. ћерка С. Ж. рођена године, да су тужиле дана 10.01.2013.године М. п. Р. С. поднеле захтев за рехабилитационо обештећење и да су по том захтеву поднеле ургенцију дана 01.06.2013. године о којем није одлучено.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд закључује да Законом о рехабилитацији није прописано право тужила на накнаду како материјалне, тако и нематеријалне штете коју потражују пошто не спадају у категорију лица из чл. 7 т.5 Закона о рехабилитацији. Ово стога што је супруга покојног С. Ж. Ј. са њим закључила брак и што је ћерка Д. рођена након што је он пуштен са Голог отока. Суд даље утврђује, да тужилама право на рехабилитационо обештећење не припада ни по одредби чл.21 ст.2 овог закона, јер је услов за досуду нематеријалне штете за душевне болове смрт рехабилитованог лица, а не његово лишење слободе. Првостепени суд још закључује, да тужиле у чињеничним наводима тужбе нису ни тражиле накнаду за овај вид штете, него за претрпљене физичке болове и страх.

Овај суд налази да је правно становиште првостепеног суда правилно.

И по оцени овог суда,тужилама по Закону о рехабилитацији није признато право на накнаду материјалне штете коју траже, пошто је према одредби чл. 26. Закона о рехабилитацији право на материјалну штету насталу због повреде права и слобода признато само рехабилитованом лицу и деци тих лица под условом да су рођени у установама за извршење санкција за време трајања повреде права и слободе, односно деци која су у тим установама са њима провела део времена или су за то време расла без родитељског старања, једног или оба родитеља. Пошто је тужила Д. рођена пет година по пуштању покојног оца са издржавања казне лишења слободе, следи да је првостепени

суд правилно закључио да она нема законски основ за тражено новчано обештећење на име материјалне штете коју потражује. Према одредби чл. 26. ст.4. Закона о рехабилитацији право на накнаду нематеријалне штете је признато законским наследницима дефинисаним у одредби чл.21. ст. 2. закона само за душевне болове због смрти рехабилитованог лица, а не и за друге повреде права и слобода. Пошто је отац тужиље Д. и супруг тужиље Ј. лишен права и слободе, следи да тужиљама не припада ни тражена накнада нематеријалне штете.

Неприхватљиви су стога жалбени наводи тужиља којим оне износе своје тумачење наведених одредби Закона о рехабилитацији, сматрајући да им према општим правилима облигационог права припада право како на материјалну, тако и нематеријалну штету због тога што заоставштину једног лица чине сва наслеђивању подобна права која су оставиоцу припадала, па и право на подношење тужбе. Супротно жалбеним наводима, одредба чл.26 ст. 1,ст.2, и ст. 3 Закона о рехабилитацији се односи само на рехабилитовано лице и децу рођену у установама за извршење санкција, док брачни друг, деца, и родитељи, браћа и сестре и ванбрачни партнери рехабилитованог лица имају право на накнаду нематеријалне штете само за душевне болове због његове смрти. Дакле, Закон о рехабилитацији је у остваривању права на рехабилитационо обештећење направио разлику у погледу остваривања тих права између рехабилитованих лица и законских наследника рехабилитованих лица дефинисаних у одредби чл.21. ст. 2 Закона. Из наведеног разлога није основана жалба тужиља у делу у којем се донета пресуда напада због погрешне примене материјалног права. Са изнетим у вези, овај суд није ценио приложене одлуке судова у Републици Србији, којима тужиље указују на другачију судску праксу у погледу права на рехабилитационо обештећење.

Неосновано се у жалби указује на битну повреду одредбе из чл. 374. ст. 2. т.12 ЗПП јер разлози пресуде садрже битне чињенице на којима је суд засновао своју одлуку и ти разлози су јасни и разумљиви. Супротно жалбеним наводима нема ни непотпуно и погрешно утврђеног чињеничног стања због тога што суд није ценио и извео предложене доказе, јер су ти докази предложени на околности висине захтева за накнаду материјалне штете. Пошто је првостепени суд правилно утврдио да тужиље немају правни основ за тражену накнаду рехабилитационог обештећења, није било разлога да се упушта у доказивање висине штете.

Првостепена пресуда је потврђена применом одредбе чл.387. ст.1. т.2 ЗПП-а.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋ- СУДИЈА

ЈЕЛИЦА БОЈАНИЋ КЕРКЕЗ,с.р.

Зто:

Напомена:

Рев 648/2014 од 26.06.2014 године одбијена је као неоснована ревизија тужиља изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4411/13.

